Վերապատրաստող կազմակերպություն

ՀՀ ԿԳՄՍ <<Մարտունու Տ. Աբրահամյանի անվան ավագ ենթակա ուսուցիչների վերապատրաստում

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ Ուսուցման զանազան մեթոդների կիրառությունը դասապրոցեսում . երեխաների մոտիվացիան բարձրացնելու նպատակով

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ ԲԵՑԲՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՄԻԿ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ՝ Գալստյան Ցուլյա

ԴՊՐՈՑ՝ Ավազանի հիմնական դպրոց

Վարդենիս-**2022**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ներածություն...3
2. Գրական ակնարկ...4
3. Խմբի նկարագիր 6
4. Վերլուծություն 7
5. Եզրակացություն...7
6. Փորձարարական դաս-1.. 9
7. Դասապլան-1.. 12
8. Փորձարարական դաս-2..15
9. Դասապլան-2... 16
10. Գրականության ցանկ..19

Ներածություն

Մանկավարժական գիտության հիմքում ընկած են մեթոդաբանական ընդհանուր և հատուկ սկզբունքներ և հիմնադրույթներ: Մանկավարժական գիտահետազոտական մեթոդները հենվում են առարկայական փաստերի, վիճակների, երևույթների զարգացման հիման վրա, որտեղ առավել ընդունված են դիտումների, փորձարարական, հարցազրույցի, կիբեռնետիկական, մոդելավորման մեթոդները:

Դպրոցում ուսուցման գործընթացը ճիշտ կազմակերպելու նպատակով նպատակահարմար է օգտվել հետևյալ մեթոդներից՝ զննական, ցուցադրական, խոսքային, փորձնական, լաբորատոր, գործնական, գիտական և տեխնիկական:

Աշխարհը բարելավելու համար հարկավոր է շրջվել դեպի դրական կրթական մեթոդներ:Այն պահից ,երբ բացահայտվեն առավել արդյունավետ մեթոդները,կրթությունը կդառնա գրեթե միակ համապատասխան բնագավառը,որը կարող է բարելավել կյանքը:/Բ.Ֆ.Սքիներ/

Մեթոդը միաժամանակ նախադրյալ է և նյութ,գործիք և ուսումնասիրության արդյունք:/Լ.Վիգոտսկի/

Արդյունավետ դասավանդման համար նորօրյա դպրոցի ուսուցչին անհրաժեշտ է ոչ միայն դասավանդվող առարկայի խոր և բազմակողմանի իմացություն,այլև դասավանդման նպատակների ,խնդիրների,դրանց կենսագործմանն ուղղված եղանակների,ձևերի ու միջոցների նպատակահարմար ընտրություն կատարելու կարողություն և հմտություն:

Գրական ակնարկ

Յուրաքանչյուրառարկակարողէունենալտարբերմեթոդականուղղություններևհասկացություններ, բայցնրանցիցմիայնորոշմասնենքբացահայտումառարկայիէությունը, որակականհատկանիշները, նրանհատուկառանձնահատկությունները, որոնքևտարբերումենտվյալառարկանայլտեսակիուկարգիառարկաներից:

Մեզ համար շատ կարևոր է դասավանդման երեք կարևոր հիմնախնդիրները

ա/ինչ սովորեցնել

բ/ինչու սովորեցնել

գ/ինչպես սովորեցնել

Ժամանակակից

մանկավարժության մեջ մեթոդների դասակարգման տարբեր սկզբունքներ կան:

Ուսուցման մեթոդները պայմանականորեն կարելի է ներկայացնել երկու խմբով՝

ավանդական և նոր կամ ժամանակակից: Մեթոդները բաղկացած են հնարներից և

վարժություններից:

Խոսքային և համագործակցային մեթոդներ

«Պատմել» – այս մեթոդը կիրառվում է ուսուցման բոլոր փուլերում: Պատմելը սկսվում է ներածությունով և ավարտվում ամփոփումով: Շարադրվում կամ պատմվում է ուսումնական նյութի բովանդակությունը՝ խստագույնս պահպանելով սիստեմատիկության և հաջորդականության սկզբունքը: Պատմելու ընթացքում վարպետորեն առանձնացվում է նյութի գլխավոր տարրերը.հիմնականում կիրառվում է դպրոցական ուսուցմանընթացքում:

«Մտագրոհ»– խմբային աշխատանքի պարզագույն, բայց շատ արդյունավետ մեթոդ է: Այս մեթոդը մտքերի տարափ են անվանում, քանի որ հաճախ խրախուսվում են պարզապես ուսումնասիրվող նյութին այս կամ այն կերպ առնչվող բառեր թվարկելն ու գաղափարներ արտահայտելը: Խմբի անդամների միջև կոնկրետ

խնդիր է դրվում. Նրանցից յուրաքանչյուրն արտահայտում է սեփական տեսակետները՝ առանց որևէ մեկնաբանության կամ գնահատական տալու փորձի:

«Վենի դիագրամ» – այս մեթոդը կարելի է օգտագործել նյութի ամփոփման և ընդհանրացման ժամանակ՝ գաղափարները, երևույթները, անձերին միմյանց հակադրելու կամ դրանց ընդհանրությունները ցույց տալու նպատակով:

«Վեբ–որոնում» – հետազոտության վրա հիմնված ուսումնական գործունեություն է, որի ընթացքում սովորողների ձեռք բերած գիտելիքները, տեղեկատվությունը հիմնականում ստացվում են ինտերնետային աղբյուրներից՝ կայքեր, հանրագիտարաններ, ուսումնական ռեսուրսներ, գրադարաններ, փորումներ:

«Դեպքի ուսումնասիրություն» – մեթոդը համեմատաբար նոր է: Դրա կիրառման ժամանակ մասնակիցներին ներկայացվում է իրական կամ երևակայական իրավիճակների (հանգամանքների, դեպքերի, դիպվածների) մի շարք, որի ուսումնասիրման, քննարկման, վերլուծության ուղղությամբ այնուհետև անհրաժեշտ է լինում տևական աշխատանք կատարել:

Ուսուցիչը միանգամից, մի դասի ժամանակ չի կարող օգտագործել մեթոդների հարուստ զինանոցը:Նա պետք է որոշակի դասի համար կատարի ուսուցման մեթոդի, հնարի ընտրություն:Ուսուցման մեթոդի հիմքում ընկած են այն խնդիրները, որոնք լուծվում են դասի ժամանակ կամ դասի որոշակի փուլում. բացի դասի նպատակից ու խնդիրներից, մեթոդների ընտրությունը կախված է նաև՝ դասի տիպից ու կառուցվածքից, ուսումնական նյութի բովանդակությունից, աշակերտների տարիքից, դասարանում աշակերտների թվաքանակից, պատրաստվածության մակարդակից, շահագրգռվածությունից ու հետաքրքրությունից, ուսումնադիտողական պարագաների առկայությունից, ժամաքանակից, ուսուցչի պատրաստվածության մակարդակից և այլ գործոններից

Խնդրի նկարագիր

ԵսիմհետազոտականաշխատանքըանցկացրելեմԳեղարքունիքիմարզիԱվազանի հիմնական դպրոց–ի6–րդ,12–րդդասարաններում.որոշեցիպատմելևզույգերովաշխատանքզուգակցվածմեթոդիկիրառմամբսովորողներիններգրավելդասապրոցեսին,ինչընպաստեցնաևարժեքայինհամակարգիձևավորմանը։ դասարաններում սովորողներըունեինտարբերառաջադիմությունևհմտություններ։

Հայոցպատմությունըտեղադրվածէրվերջինժամերին։Այսդասարաններումորոշեցիդասանցկացնելտարբեր մեթոդներովևուզումէիհասկանալյուրաքանչյուրաշակերտիունեցածհմտություննուկարողունակությունըառարկայից։ հիմնականխնդիրնէրաշակերտներիններգրավվածությունըդասապրոցեսին ,ինչըպատճառդարձավ,որեսիմհետազոտականաշխատանքըիրականացնեմ։

Վերլուծություն

Աշակերտներիններգրավվածությունըապահովելուհամար՝անցկացվեցտարբերմեթոդներովդասեր, որոնցընթացքումցածրառաջադիմությունունեցողաշակերտները կատարեցիննաևհատականառաջադրանքներ , կարողացանվերարտադրելյուրացրածնյութը։ Ամենիաջորդդասաժամինամբողջդասարանիհամար կատարվեց քննարկում. քննարկվեց,տրամադրվեցբանավորևգրավորհետադարձկապ։ Իմուշադրությանկենտրոնումեմպահելհիմնականումմիջինևցածրառաջադիմությունունեցողաշակերտներին, որնէլպատճառհանդիսացավնրանցներգրավվածությանըդասապրոցեսին, ինչպեսնաևնրանցհնարավորությունտրվեցձեռքբերելինքնուրույն աշխատելուհմտություն։Աշակերտների ներգրավվածությունից զատ հետևեցի յուրաքանչյուրի արտահայտած ինքնուրույն մտքերին,փոխօգնությանը,սեփական դատողություններին։ Նրանք ոչ միայն մտապահում էին թեման,այլ ներթափանցում բուն նյութի իմաստի մեջ,կարողանում էին վերլուծել,եզրահանգումներ անել,մեկնաբանել և գնահատել։

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխարհըբարելավելուհամարհարկավորէշրջվելդեպիդրականկրթականմեթոդներ:Այնպահից
,երբբացահայտվենառավելարդյունավետմեթոդները,կրթությունըկդառնազրեթեմիակհամապատասխանընազավառը,որը
կարողէբարելավելկյանքը:Բ.Ֆ.Սքիներ/

Մեթոդըմիաժամանակնախադրյալէևնյութ,գործիքևուսումնասիրությանարդյունք:Լ.Վիգոտսկի/

Հարցելիուսուցիչներ,արդյունավետդասավանդմանհամարնորօրյադպրոցիուսուցչիանհրաժեշտէոչմիայնդասավանդվող
առարկայիխորըևբազմակողմանիիմացություն,այլևդասավանդմաննպատակների
,խնդիրների,դրանցկենսագործմաննուղղվածեղանակների,ձևերիումիջոցներինպատակահարմարընտրությունկատարելո
ւկարողությունևհմտություն:

Թեավանդական
,թեժամանակակիցմեթոդներկիրառելիսմիշտէլօգտվումենքհայտնիևմերկողմիցստեղծվածհնարներից:Բոլորմեթոդներիո
ւհնարներ,վարժություններիհիմքումընկածէաշակերտիինքնուրույնուսումնականգործունեությունը,նրաանմիջականևա
կտիվմասնակցությունը:

ա/աշակերտընյութըսովորումէ՝ինչ-որբանկատարելով

բ/աշակերտնապավինումէոչայնքանիրիհիշողությանը,որքանինքնուրույն,ստեղծագործական,քննադատականմտածողութ
յանը

գ/աշակերտիհամարհնարավորությունէստեղծվումինչպեսանհատական,այնպեսէլխմբայինաշխատանքիհամար

դ/աշակերտըձեռքէբերումհամագործակցայինկարողություններ,սոցիալականփոխազդեցության,հաղորդակցականկարող
ություններ

ե/նյութիյուրացմանընթացքումաշակերտըհնարավորությունէստանումիմիբերելու,ամփոփելու,ակտիվացնելուևկիառել
ուսովորածը

զ/կստեղծվիինքնակրթությանմիջավայր

կձևավորվիինքնակատարելագործմանձգտում

Իմկարծիքով
,ուսուցչիևաշակերտիմիջևպետքէփոխկապակցվածհամատեղգործունեությունլինի,որնուղղվածկլինիկրթությանբովանդ
ակությանյուրացմանը:Իհարկե,ուսուցիչնազատէիրմեթոդներիմեջ,սակայնկարևորէնպատակահարմարևճիշտընտրությ
ունը:

Փորձարարական դաս 1

Առարկա – Հայոցպատմություն Դասարան – XII

Թեմա – Անկախպետականությանկայացմանգործընթացը 1. Հիմնականհարցեր.

·ՀՀԱնկախությանհանրաքվեն, անկախությանհռչակումը,

· Նախագահականհամաժողովրդականընտրությունները,

· ՀՀՍահմանադրությանընդունումը /հիմնականդրույթները/,

·Հայոցազգայինբանակիկազմավորումը:

2.Նպատակը և խնդիրները.

Իմանա __ Սովորողը պետք է համակողմանի տեղեկություններ ստանա անկախության գործընթացի վերաբերյալ, ինչպես նաև վեր հանի նրա շարժիչ ուժերը /քաղաքական իրավիճակը ԽՍՀՄ- ում 1980-ական թթ. վերջին, Արցախյան շարժում /,

Կարողանա __ Գնահատել Անկախության կերտման հիմնական փուլերը/ԱՆկախության հռչակագրի ընդունումը, անկախության հանրաքվեն, ՀՀ անկախության հռչակումը/, ինչպես նաև պետականության կայացման ճանապարհին ունեցած հիմնական ձեռքբերումները, Գիտակցի __ Անկախացման գործընթացի էությունը, նրա համահայկական և համաժողովրդական բնույթը, Ձևավորի __ Պետականության և պետության նկատմամբ հավատ,վստահություն՝ հայրենաճանաչության և հայրենապաշտության գաղափարների ամբողջացման և ամրապնդման միջոցով, Արժևորի __ ՀՀ Անկախության պատմական նշանակությունը, ՀՀ III հանրապետության կայացման գործընթացի կարևորագույն նվաճումները / Սահմանադրության ընդունումը, Ազգային բանակի կազմավորումը, ժողովրդավարության հաստատումը /:

3.Հիմնական հասկացությունները, առանցքային գաղափարները

Անկախության հռչակագիր, անկախության հանրաքվե, համաժողովրդական ուղղակի, այլընտրանքային ընտրություններ, Սահմանադրություն, Ազգային ժողով, մարզ, Պաշտպանության պետական կոմիտե, Հայոց ազգային բանակ, երկքաղաքացիություն, եռաստիճան դատական համակարգ:

4. Օգտագործվող նյութեր.

Դասագիրք, պատմության տետրեր, քարտեզներ, նկարներ (Լ. Տեր–Պետրոսյան, Վ. Սարգսյան, Ս. Սարգսյան և այլոք), գծակարգեր, աղյուսակներ, ՀՀ Սահմանադրությունը, փաստավավերագրական ֆիլմ /Անկախության հռչակման, բանակի ձևավորման դրվագներով /:

5. Դասատիպը. Նոր նյութի ուսումնասիրման դաս:

6.Ուսուցման մեթոդներ և հնարներ.

Գծակարգեր, մտքերիքարտեզագրում, ինտերակտիվմեթոդ, շարադրանք,

էվրիստիկզրույց, T–աձևաղյուսակ, աշխատանքսկզբնաղբյուրով, բանավեճ:

ԴԱՍԻ ԸՆԹԱՑՔԸ

Ներածական մաս. — աշակերտների ուշադրության գրավում,

/ խթանում / — հետաքրքրությունների ստեղծում,ծանոթացում դասնյութին, խնդիրներին, նպատակներին,

— ակտիվացում, խթանում:

Անց է կացվում ինտերակտիվ հարցուպատասխան՝ հիմնված աշակերտների ունեցած գիտելիքների վրա: Համառոտ շարադրանքի միջոցով ներկայացվում են դասանյութի առանցքային խնդիրները:

Հիմնական մաս.

/իմաստիընկալում / — ուսուցանվողնյութիբովանդակությանուսումնասիրումևհետազոտում: Մտքերիքարտեզագրմանմիջոցովվերհանվումանկախությանկերտմանհիմնականօղակները, պետականությանհաստատմանգործընթացիփուլերնուօրինաչափությունները: Կատարվումէխմբայինաշխատանք: ՔննարկվումհոդվածներՀՀՍահմանադրությունից, վերլուծվումեննրահիմնարարսկզբունքները: Ներկայացվումենդրվագներֆիլմից / Անկախությանհռչակագրիընթերցումը, բանակիկազմավորումը/:

Ամփոփում.

/կշռադատում / — արդյունքներիվերլուծություն, —
հետադարձկապիապահովում, —
հետագաանելիքներիհստակեցում:

Անցէկացվումէվրիստիկզրույց, որիմիջոցովամբողջացվումենսովորողներիձեռքբերածգիտելիքները: ՄիաժամանակվերստինկարևորվումէՀՀպետականությանհաստատումը, ազգայինբանակիկազմավորումը:

Տնայինառաջադրանք.Հանձնարարվումէուսումնասիրելդասանյութը/ դաս 1./, տրվումէխմբայինաշխատանք՝ զեկուցումներիպատրաստումըստհետևյալթեմաների.
ՀՀպետականությանկերտմանգործընթացը,

Անկախությանհռչակմանպատմականնշանակությունը,

Ազգայինբանակը՝ պետությանամրապնդմանգրավական:

Տրվումէանհատականաշխատանք.T–աձևաղյուսակիմիջոցովհամեմատականզուգահեռներանցկացնելՀայաստանիIևIII հանրապետություններիանկախացմանգործընթացներիմիջև՝ կարևորելովոչմիայնարտաքինևներքինգործոնները, այլևպետականաշինությանգործընթացը:

Գնահատում

Տնայինաշխատանք՝Պատմել, պատասխանելդասիվերջինհարցերին:

Դասապլան–**1**

Ուսուցիչ՝ Գալստյան Յուլյա

՝	ատմություն	[illegible]		կ		ն	
	պետականության կայացման գործընթացը						
րծվող	րf, պատմության տետրեր, fարտեզներ, նկարներ (Լ. Տեր–Պետրոսյան, Վ. Սարգսյան, Ս. ն և այլոf), գծակարգեր, աղյուսակներ, ՀՀ Սահմանադրությունը, փաստավավերագրական նկախության հռչակման, բանակի ձևավորման դրվագներով /:						

ատակը՝	ախության հանրաfվեն, անկախության հռչակումը, ահական համաժողովրդական ընտրությունները, մանադրության ընդունումը /հիմնական դրույթները/, ազգային բանակի կազմավորումը:

նման արդյունfներ, որոնf կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ

ղյունfները. — արդյունfների
ւթյուն, — հետադարձ կապի ապահովում,
ագա անելիfների հստակեցում:

ւթյուններ(ժամ թյուն)	ական գործունեություն ոներ	ական գործունեություն	ումներ	ղ եր)

սկիզբ	ն փուլ՝ֆրոնտալ հարցում ֆարտեզագրման միջոցով վեր են հանվում թյան կերտման հիմնական օղակները, նության հաստատման գործընթացի փուլերն նաչափությունները: Կատարվում է խմբային նֆ: Իմաստի ընկալման փուլ՝Նոր նյութի յալ ցուցադրվեց սահիկ, որն առավել սսն էր արտացոլում նյութի հիմնական ւկությունը:Սահիկը կապ հաստատեց հին ու երի միջև	դասարանին, տնային նֆները	ացվում էվրիստիկ զրույց, ջոցով ամբողջացվում են ների ձեռք բերած ները: Միաժամանակ կարևորվում է ՀՀ նության հաստատումը, բանակի րումը:	սսախոսության ւզրում աշխատանք

<table>
<tr><td>սրձ

ում</td><td></td><td>Գնահատել Անկախության կերտման հիմնական
/ԱՆկախության հռչակագրի ընդունումը, անկախության
են, ՀՀ անկախության հռչակումը/, ինչպես նաև
նության կայացման ճանապարհին ունեցած հիմնական
ւմները,</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">աշխատանք՝ Պատմել, պատասխանել դասի վերջին հարցերին:

ւարվում է ուսումնասիրել դասանյութը/ դաս 1./, տրվում է խմբային աշխատանք՝ զեկուցումների
տում.</td></tr>
</table>

Փորձարարական դաս-2

Առարկա ՝Հայոց պատմություն

Դասարան՝VI

Թեմա՝ Հայկական լեռնաշխարհ

Դասի նպատակները

ա/ակադեմիական

●իմանալ Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքը

● իմանալ Հայկական լեռնաշխարհի բնության առանձնահատկությունները,լեռները,լեռնաշղթաները,գետերը և լճերը

բ/սոցիալական

● կարողանալ ձևավորել և ամրապնդել հայրենասիրություն,հարգանք արժեքների և սեփական հայրենիքի նկատմամբ

● կարևորել և արժևորել Պատմական Հայաստանի դերը

Անհրաժեշտ պարագաներ՝ դասագիրք,տետրեր,գունավոր մատիտներ,ուրվագծային քարտեզներ,պատմության ատլաս,մեծ էկրան,առկայության դեպքում ցանկալի է նաև պրոեկտոր:

Հիմնական հասկացություններ՝ Արմենիա,Սոմխեթի,<<լեռնային կղզի>>,Միջնաշխարհ,Փոքրասիական բարձրավանդակ,Իրանական սարահարթ:

Դասի ընթացքը

Խթանման փուլ.այս փուլին կարելի հատկացնել 5 րոպե,որի ընթացքում ուսուցչի հանձնարարությամբ սովորողները կատարում են <<մտագրոհ>> վարժությունը,որի նպատակն է վեր հանել ունեցած գիտելիքները,թարմացնել երեխաների հիշողությունը:Այնուհետև ուսուցչի կողմից կատարվում է <<կարճ դասախոսություն>> և <<զննականություն>> մեթոդները,որի նպատակն է որոշակի գիտելիքների մատուցում:

Իմաստի ընկալման փուլ.այս փուլին հատկացվում է 25-30 րոպե,որի ընթացքում ուսուցիչը համակցված ու մատչելի լեզվով սովորողներին է ներկայացնում դասանյութի հիմնական գաղափարը,մերթ ընդ մերթ աշխարհագրական օբյեկտները ցուցադրելով քարտեզի վրա:

Այս փուլում կարելի է կատարել <<մտքերի քարտեզագրում>> մեթոդը:

Այնուհետև մեծ էկրանի օգնությամբ,որի վրա պատկերված է Հայկական լեռնաշխարհը,սովորողները լրացնում են ուրվագծային քարտեզները/իհարկե,աշխատանքի թերի մնալու դեպքում կարելի է հանձնարարել որպես տնային հանձնարարություն/:

Կշռադատման փուլ.այս փուլին կարելի է հատկացնել 5 րոպե,հարց ու պատասխանի միջոցով ամրապնդել ձեռք բերված գիտելիքները,կարելի է կատարել անդրադարձ:

Եվ իհարկե դասի վերջում հանձնարարել տնային հանձնանարություն:

Դասապլան-2

Ուսուցիչ՝ Գալստյան Ցուլյա

՝	ատմություն	լ		կ		ն		

	ն լեռնաշխարհ
րծվող նյութեր՝	ք,տետրեր,գունավոր մատիտներ,ուրվագծային քարտեզներ,պատմության ատլաս,մեծ ոկայության դեպքում ցանկալի է նաև պրոեկտոր:
յատակը՝	լ Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքը մանալ Հայկական լեռնաշխարհի բնության սհատկությունները,լեռները,լեռնաշղթաները,գետեր ը

ոդյունքները.

●

ալ ձևավորել և ամրապնդել հայրենասիրություն,հարգանք արժեքների և սեփական հայրենիքի նկատմամբ

րել և արժևորել Պատմական Հայաստանի դերը

ւթյուններ(ժամ թյուն)	սկան գործունեություն ոներ	սկան գործունեություն	ումներ	ւդ եր)

	նփուլ ները կատարում են <<մտագրոհ>> յունը,որի նպատակն է վեր հանել գիտելիքները,թարմացնել րի հիշողությունը:Այնուհետև կողմից կատարվում է <<կարճ ւթյուն>> և	ը համակցված ու լեզվով ներին է ցնում դասանյութի ն գաղափարը,մերթ թ աշխարհագրական		ւթյուն>>

	կանություն>> մեթոդները,որի ն է որոշակի գիտելիքների ւմ: ընկալման փուլ.այս փուլին վում է 25-30 րոպե,որի ւմ ուսուցիչը համակցված ու լեզվով սովորողներին է ցնում դասանյութի հիմնական րը,մերթ ընդ մերթ աշխարհագրական երը ցուցադրելով քարտեզի վրա: ումանփուլ ւլին կարելի է հատկացնել 5 րց ու պատասխանի միջոցով դել ձեռք բերված ները,կարելի է կատարել անդրադարձ	երը ցուցադրելով վրա: ները գնահատվում		ություն, տարադրանք. , ման:

նք	ծյուններ դասագրքից

Գրականության ցանկ

Մ. Մանուկյան, Մեթոդական աշխատանքը դպրոցում, ձեռնարկ